

NAGY TAMÁS

LELTÁR

A SZÁRNYPRÓBA ELŐTT

A 2022-es év kapcsán elsősorban Nemes Nagy Ágnes születésének századik évfordulójára gondolunk a magyar irodalomban. Azonban létezik egy másik – nem oly kerek – évforduló is: 110 éve született Örkény István. Ennek apropóján a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola alapképzésben végzős magyar nyelv és irodalom szakos hallgatói azt a kreatív feladatot kapták, hogy gondolják tovább, illetve egészítsék ki saját elképzeléseik szerint Örkény István *Leltár* című egyperces novelláját. E feladat széles körben ismert, az említett egyperces számos változatával lehet találkozni, azonban egyik műalkotás sem ugyanolyan, ahogyan ugyanabba a folyóba sem léphetünk kétszer. Az irányított szövegalkotás termékeny hatásával szembesülünk a szövegeket olvasva, amelyekben eltérő narratívák rajzolódnak ki. Korlát helyett mankóként funkcionált a megadott kiindulópont.

A novellák szerzői a következő főiskolai hallgatók: Balogh Izabella, Horváth Gabriella, Petruska Angéla, Seres Johanna. Balogh Izabella precíz mondatokkal dolgozik, amelyekben erős lírai hatás érezhető. A prózatöredékei pedig egy egységes elbeszéléssé formálódnak, reflektálva az örület sajátos jelenségeire. Horváth Gabriella nyers és vallomásos módon tematizálja egy toxikus kapcsolat utolsó stádiumát. Ehhez választ ügyesen egy körkörös elbeszéléstechnikát. Petruska Angéla a keresés színrevitelével próbál feszültséget teremteni novellájában, ahol egy eltűnt fiatal lány kerül a középpontba. Seres Johanna minimalista prózájával egy egészen hétköznapi tünő eseményt mutat be, amely műfajilag leginkább a napló benyomását kelti.

Az említett szerzők műalkotásai még szárnypróbálgatások, néhol érzékelhetőek a pályakezdőkre jellemző hibák, azonban megmutatták erőnyeiket is. Jelt ad most magáról a legfiatalabb – már a 21. században született – kárpátaljai generáció. Kívánom nekik, hogy sikerüljön megmaradniuk e rögzös pályán, hogy újra és újra megtapasztalják egy publikáció mámorító érzését, és az irodalom olykor leírhatatlan erejét.